



ЗАХОРИНА ОСИГУРАЊЕ А.Д.

**ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
И
ЗАВРШНИ РАЧУН ЗА 2008. год.**

Пале, марта 2009. год.

I ОПШТИ ДИО

«ЈАХОРИНА ОСИГУРАЊЕ» АД Пале МБ 1755927 основано је 11.08.1992.год. као дионичко друштво у мјешовитој својини, а од 02.09.2002.год. регистровано је као акционарско друштво.

У складу са Законом о друштвима за осигурање (Службени гласник РС број: 17/05, 1/06 и 64/06), Друштво је прибавило нову дозволу за рад, гдје се регистровало и за обављање послова:

- за све врсте неживотних осигурања из члана 49. став 2. тачка: а), б) и ц) Закона о друштвима за осигурање (шифра дјелатности 66.030) и
- за животно осигурање из члана 49. став 2. тачка: д), Закона о друштвима за осигурање, (шифра дјелатности 66.010).

Друштво обавља послове осигурања преко организационих јединица – Филијала, са сједиштима у слиједећим градовима: Бања Лука, Бијељина, Брчко, Добој, Модрича, Приједор, Соколац, Фоча и Требиње.

Продаја услуга неживотних осигурања се обавља на подручју 50 општина Републике Српске и Брчко Дистрикта. Са продајом животних осигурања Друштво се није бавило у 2008 години, али намјерава ове послове започети у 2009 години, за шта има све потребне предуслове.

Сједиште Друштва је у Палама, ул. Светосавска бр. 24, гдје се налази управна зграда у којој се налази Дирекција Друштва, која има статус правног лица.

На дан 31.12.2008.год. Друштво је запошљавало 147 радника.

Такође за Друштво је у току 2008. год. радило 47 лиценцираних посредника физичких лица. Ова лица посједују лиценцу за рад издату од стране Агенције за осигурање РС.

„Јахорина осигурање“ АД Пале је основало три зависна предузећа са 100% улогом и то:

1. ДОО „Јахорина ауто“ Брчко, које је регистровано за услуге техничких прегледа,
2. ДОО „Јахорина трговина“ Пале, које је регистровано и обавља послове трговине,
3. ДОО „Јахорина лизинг“ Бијељина, које је регистровано за обављање послова финансијског и оперативног лизинга.

Такође, „Јахорина осигурање“ АД Пале има учешће од 28% у ПИФ-у „Јахорина консекто прогрес“ Пале.

„Јахорина осигурање“ АД Пале посједује сертификат квалитета ИСО-9001 од 2002. год.

На тржишту осигурања у Републици Српској, према оствареној укупној премији у 2008 години, Друштво заузима друго мјесто, а у БиХ се налази међу десет водећих друштава за осигурање.

По основу остварене премије аутоодговорности у 2008 години у Републици Српској Друштво заузима друго мјесто, а у БиХ шесто мјесто.

Пословање „Јахорина осигурања“ АД Пале, у 2008. год. обиљежило је наставак успјешног рада и дјеловања на тржишту осигурања Републике Српске и Брчко Дистрикта БиХ.

На осмој редовној Скупштини Друштва, одржаној у Требињу 24.10.2008. год. донесена је Одлука о петој емисији обичних акција класе „А“ .

Број акција пете емисије је 59.940 обичних акција класе „А“ , номиналне вриједности КМ 100,00 по акцији. Укупна вриједност емисије је КМ 5.994.000.

У децембру 2008. године, овај процес је успјешно окончан, тако да је друштво добило већинског власника Vienna Insurance Management GmbH („VIM“) из Беча и увећало основни капитал са КМ 9.006.000, на КМ 15.000.000.

Такође, Друштво је у фази реорганизације, што подразумејева формирање нових филијала или цијепање постојећих на више дијелова. Филијале су организационо постављене као центри прибаве.

У току је централизација сектора рачуноводства, из филијала у Дирекцију Друштва у Палама, уз истовремено увођење новог софтвера од фирми „ БСП“ ДОО Брчко и „BTS Computers“ доо Сарајево.

II ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ И СТРУКТУРА СРЕДСТАВА «ЈАХОРИНА ОСИГУРАЊА» АД:

Финансијски извјештаји састављени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији РС (Службени гласник РС бр.67/05), Међународним рачуноводственим стандардима, Рачуноводственим политикама «Јахорина осигурања» АД Пале и другим актима пословне политике Друштва.

Са 31.12.2008.год. Биланс стања показује слиједеће стање активе и пасиве:

ОПИС	Износ 31.12.2008	Структ. %	Износ 31.12.2007	Структ. %	Индекс 2/4
1	2	3	4	5	6
АКТИВА					
А. Неуплаћени уписани капитал	0	0	0	0	0
Б. Стална имовина	21.681.310	80	14.385.128	54	150
В. Текућа имовина	3.704.008	14	10.781.718	40	34
Г. Активна временска разграничења	1.826.807	6	1.578.296	6	116
Д. Пословна имовина	27.212.125	100	26.745.142	100	102
Ванбилансна актива	6.393.077		6.438.518		99
ПАСИВА					
А. Капитал	10.404.572	38	10.727.465	40	97
Б. Дугорочна резервисања	26.872	0	12.474	0	215
В. Обавезе	1.354.347	5	2.086.699	8	65
Г. Пасивна временска разграничења	470.142	2	573.706	2	82
Д. Краткорочна резервисања	14.956.188	55	13.344.798	50	112
Ђ. Пословна пасива	27.212.125	100	26.745.142	100	102
Ванбилансна пасива	6.393.077		6.438.518		99

АКТИВА

Б.СТАЛНА ИМОВИНА

Р. б.	О П И С	Бруто износ	Исправка вриједности	Нето износ 2008	Степен отписа %	Нето износ 2007	Индекс 5/7
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Стална нематеријална средства	795.801	583.010	212.791	73,26	558.050	38,13
2.	Стална материјална средства	7.567.636	2.416.279	5.151.357	31,93	5.705.288	90,29
3.	Улагања у повезана, придружена и остала лица	2.880.033	26.119	2.853.914	0,91	2.872.212	99,36
4.	Остала дугорочна финансијска улагања	8.428.672	0	8.428.672	0	2.250.391	374,54
5.	Одложена пореска средства	0	0	0	0	0	0
6.	Улагања у некретнине	5.034.576	0	5.034.576	0	2.999.188	167,86
7.	УКУПНО СТАЛНА ИМОВИНА	24.706.718	3.025.408	21.681.310	12,25	14.385.129	150,72

У односу на 2007 годину, позиција сталне имовине је порасла за 50,72 %, од чега појединачне позиције показују следећа кретања:

1. Стална нематеријална средства су мања за 61,86 %, што је резултат прекњижења улагања у куповину новог софтвера од фирме „Ин формо“ у износу КМ 311.000 на остала потраживања, након раскида закљученог уговора о набавци софтвера, да би био предат на утужење.

2. Стална материјална средства су мања у односу на 2007 годину за 9,71 %, из разлога рекласификације инвестиционих некретнина из ове позиције на позицију улагања у некретнине у Брчком, Приједору и Требињу. Ови објекти још нису уписани у земљишне књиге, а класификовани су као инвестиционе некретнине.

3. Улагања у повезана, придружена и остала лица су мања за 0,64 %.

4. Остала дугорочна финансијска улагања су већа у односу на претходну годину за 274,54 %, ради орочавања депозита из докапитализације код Хипо Алпе Адриа банке у 6.600.000.

6. Улагања у некретнине су већа за 67,86 %, из разлога што је на крају године извршена процјена садашње тржишне фер вриједности инвестиционих некретнина у складу са MPC 40. Ефекат процјене износи КМ 1.201.754.

У току године извршена су улагања средстава техничких резерви у набавку 2 стана у Бијељини у износу КМ 108.653, који су класификовани као инвестиционе некретнине у прибављању.

В. ТЕКУЋА ИМОВИНА

Р. б.	О П И С	Бруто износ	Исправка вриједности	Нето износ 2008	Степен отписа %	Нето износ 2007	Индекс 5/7
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Материјал	16.227	0	16.227	0	8.551	189,76
2.	Дати аванси за материјал	3.654	0	3.654	0	131	/
3.	Готовина на рачунима и у благајни	402.718	0	402.718	0	136.133	295,82
4.	Потраживања по основу премије-неживот	3.509.684	1.976.207	1.533.477	56,30	3.802.909	40,32
5.	Остала потраживања	1.131.055	570.587	560.468	50,44	569.602	98,39
6.	Краткорочни финансијски пласмани	2.968.179	2.767.179	201.000	93,22	2.608.861	7,70
7.	Остала краткорочна потраживања	3.649.253	2.659.135	990.118	72,86	3.655.662	27,08
8.	УКУПНО ТЕКУЋА ИМОВИНА	11.677.116	7.973.108	3.704.008	68,27	10.781.718	34,35

У односу на 2007 годину, позиција текуће имовине је мања за 65,65 %, највећим дијелом из разлога што је извршена исправка вриједности застарјелих потраживања из ранијих година, која су ненаплатива по Закону о облигационим односима или су потраживања утужена или пријављена у стечајне масе.

Вриједност исправки потраживања на терет расхода пословања износи КМ 8.287.886 од чега:

Р.б.	ОПИС	Износ	Структура %
1.	Премија из ранијих година	2.626.833	31,70
2.	Пласмани	1.942.063	23,43
3.	Камате	527.357	6,36
4.	Повезана лица	2.119.649	25,58
5.	Остала потраживања	1.071.984	12,93
6.	УКУПНО	8.287.886	100,00

Неисправљених потраживања из ранијих година по основу премије је остало у износу КМ 152.927. Ради се о дужницима са којим постоје уговори о пословно техничкој сарадњи и та потраживања се компензирају. Истовремено је извршено искњижење из евиденције ових потраживања у износу КМ 1.834.687. Ради се о потраживањима која су настала прије 2005. год., за која је наступила застара за утужење, протеком рока од 3 год. Није извршена исправка вриједности потраживања из текуће године која износе КМ 1.380.550, јер је наплата у току, а дио премије је недоспио у износу КМ 228.368.

У 2009. год. Агенција за осигурање РС донијела је Правилник о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштава за осигурање који прописује ригорозне мјере за процјену наплативости потраживања, са почетком примјене од 25.02.2009. год.

Извршена је исправка вриједности ненаплатених потраживања по основу пласмана у проценту од 92,30 %. Значајан дио ових потраживања је пријављен у стечајне масе и очекује се наплата у наредном периоду већег дијела ових потраживања.

Остала краткорочна потраживања потичу из основа потраживања од повезаних правних лица и то ДОО „Јахорина трговина“ Пале која су комплетно исправљена у износу КМ 2.036.696, и потраживања од ДОО „Јахорина аута“ Брчко која су исправљена у вриједности КМ 49.380.

Остала потраживања на овој позицији се односе на потраживања по основу закупнина, авансних уплата за провизије заступника, потраживања од запослених и друга потраживања по осталим основама.

Г. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Ова позиција је већа за 16 % из разлога што је Друштво извршило разграничење трошкова прибаве осигурања у 2008 години у износу КМ 315.401.

Д. ПОСЛОВНА ИМОВИНА

У односу на исти период 2007 године пословна имовина показује раст за 2 %.

Ванбилансна актива износи КМ 6.393.077 и мања је у односу на претходну годину за 1 %.

Ову позицију чине туђа основна средства „Сарајевоосигурања“ која су према закључку Владе РС припала Инвестиционој развојној банци РС, а поједине објекте Друштво користи за обављање дјелатности осигурања као што су филијале: Бијељина, Требиње, Фоча, Соколац.

Филијале Приједор, Добој, Модрича и Брчко имају изграђене властите пословне просторе али дјелимично или у цјелини користе и ове објекте.

Вриједност ове имовине никада није процјењена.

Закључком Владе РС број 04/1-012-1290/07 од 19.07.2007. године задужена је Инвестиционо развојна банка РС да именује чланове Комисије за попис државне имовине припојене осигуравајућем друштву АД „Јахорина осигурање“ Пале, те изврши процјену вриједности ове имовине и достави приједлог Влади РС за увећање основног капитала Фонда по овом основу на разматрање.

Комисији је у другом полугодишту 2008. год. достављена документација и пописне листе о овој имовини.

У односу на претходну годину, на овој позицији је дошло до смањења у износу КМ 45.442. Филијала Бијељина је укњижила у власништво 1/1 пословни простор на техничком прегледу «Универзал» Бијељина, који је раније евидентиран као туђе основно средство, а у земљишним књигама није био укњижен титулар власништва.

Резултат овог укњижења је био пренос КМ 45.442 из ванбилансне у билансну позицију.

ПАСИВА

А. КАПИТАЛ

Позиција капитала је за 3% мања у односу на 31.12.2007. године.

Структура капитала је следећа:

Р.б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Струк. %	Стање 31.12.2007	Струк. %	Индекс 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Акцијски капитал управљачке акције	11.000.000	106	5.006.000	47	219,74
2.	Акцијски капитал приоритетне акције	4.000.000	38	4.000.000	37	100,00
3.	Емисиона премија	599.400	6	0	0	0
4.	Ревалоризационе резерве	309.759	3	282.031	3	109,83
5.	Законске резерве из добитка	1.014.631	10	1.001.367	9	101,32
6.	Нераспоређени добитак	238.067	2	438.067	4	54,34
7.	Губитак текуће године	- 6.757.285	- 65	0	0	0
8.	УКУПНО	10.404.572	100	10.727.465	100	96,99

На осмој редовној Скупштини Друштва, одржаној у Требињу 24.10.2008. год. донесена је Одлука о петој емисији обичних акција класе „А“ .

Број акција пете емисије је 59.940 обичних акција класе „А“ , номиналне вриједности КМ 100,00 по акцији.

Укупна вриједност емисије је КМ 5.994.000.

У децембру 2008. године, успјешно је окончана докапитализација петом емисијом акција, тако да је Друштво добило већинског власника Vienna Insurance Management GmbH („VIM“) из Беча и увећало основни капитал са КМ 9.006.000, на КМ 15.000.000.

Редовни акцијски капитал износи КМ 11.000.000, а чине га акције 56 акционара.

Укупан број акција износи 110.000 са правом гласа.

На дан 31.12.2008. године структура власништва је следећа:

1. VIM GmbH Wien	62,250909 %
2. Assecura management Wien	10,279091 %
3. Efil consulting establishment Vaduz	3,628182 %
4. Simplicius establishment Vaduz	3,627273 %
Свега већински страни капитал	79,785455 %
5. Јелић Милица Модрича	2,181818 %

6. Остали акционари

18,032727 %

Приоритетни акцијски капитал КМ 4.000.000 чини 40.000 приоритетних кумулативних акција чији су власници 150 акционара, без права управљања, али са правом на дивиденду од 5% од вриједности капитала.

Номинална вриједност једне акције износи 100 КМ.

Акцијски капитал је уписан у судском регистру и Централном регистру хартија од вриједности.

Емисиону премију чини разлика између номиналне и постигнуте цијене у току докапитализације.

Емитовани број акција је	59.940 x 110 = 6.593.400
<u>Номинална вриједност акције</u>	<u>59.940 x 100 = 5.994.000</u>
Емисиона премија	599.400

Ревалоризационе резерве:

- стање 01.01.2008.	282.031
- процјена вриједности земљишта М.Град	6.587
<u>- процјена вриједности земљишта у Приједору</u>	<u>21.141</u>
Свега:	309.759

Ове резерве су формиране у ранијим годинама и у текућој години, ревалоризацијом основних средстава.

Законске резерве чине:

- фонд превентиве	59.685
- резерве сигурности из добитка	328.736
<u>- резерве сигурности – стамбени фонд</u>	<u>626.211</u>
Свега:	1.014.631

Нераспоређени добитак

У току 2008.год. извршен је по Одлуци Скупштине Друштва распоред добити из 2006 и 2007.год. за дивиденду акционарима - приоритетне кумулативне акције КМ 200.000.

Нераспоређени добитак из ранијих година износи КМ 238.067.

Губитак до висине капитала

Ради високих износа отписа потраживања на терет расхода пословања исказан је губитак текуће године у износу КМ 6.757.285.

У 2008. год. зарада по акцији није остварена јер је исказан губитак.

Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

У односу на 2007 годину дугорочна резервисања показују раст за 115 %.

Стање КМ 26.876 исказано на овој позицији се односи на резерве за изравнање ризика, које су урађене у складу са Правилником о техничким резервама прописаним од стране Агенције за осигурање РС.

В. ОБАВЕЗЕ

У односу на претходну годину обавезе показују смањење за 35 %.

У укупним обавезама дугорочне обавезе КМ 13.089 учествују са 0,97 %, а краткорочне обавезе КМ 1.341.258 учествују са 99,03 %.

Р.б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Дугорочни кредити	13.089	81.226	16,11
2.	Обавезе по основу финансијског закупа-лизинг	0	9.212	/
3.	УКУПНО	13.089	90.438	14,47

Дугорочни кредити се односе на обавезе за кредит КМ 13.089 примљен од Уни кредит банке, који је Друштво прибавило за куповину техничког прегледа „Рад“ Бијељина, а чије је доспијеће у 2010 години. Кредит се редовно отплаћује.

Краткорочне обавезе чине:

Р.б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Краткорочни кредити	0	10.000	/
2.	Дио дугорочних обавеза који доспијева до једне год.	68.561	424.992	16,13
3.	Остале краткорочне финансијске обавезе	7.755	26.696	29,05
4.	Примљени аванси	52.011	59.334	87,65
5.	Добављачи повезана лица	103.217	249.922	41,30
6.	Остали добављачи	430.618	532.280	80,90
7.	Остале обавезе из пословања	8.496	12.616	67,34
8.	Обавезе по штетама неживот	8.606	25.050	34,35
9.	Обавезе по премији реосигурања неживот	29.453	22.227	132,51
10.	Остале обрачунске обавезе из дјелатности осигурања	1.796	0	0
11.	Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	414.764	468.154	88,59
12.	Друге обавезе	215.981	164.990	130,90
13.	УКУПНО	1.341.258	1.996.261	67,19

Позиције обавеза су мање у односу на претходну годину из разлога што су завршене отплате по 2 дугорочна кредита

Друштво је уложило изузетне напоре у циљу измирења свих насталих обавеза по основу штета. Остале су неизмирене обавезе за штете за које није измирена премија осигурања.

Друштво је у току 2008. год. извршило исплату дивиденде акционарима и то по основу управљачких акција КМ 21.725 и приоритетних кумулативних акција КМ 139.250.

Г. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

У односу на претходну годину ова позиција показује пад за 18,06 %, а односи се на обрачунати допринос за превентиву КМ 459.223 и унапријед наплаћени обрачунати приход КМ 10.921.

У току године издвојено је средстава за превентиву КМ 177.887, а утрошено је КМ 246.174. Ова средства се додјељују осигураницима у циљу спречавања штетних догађаја у складу са актима пословне политике.

Унапријед наплаћени обрачунати приход чини закупнина пословног простора за аутопраоницу и радионицу на техничком прегледу у улици Н.Тесле у Добоју, који је дограђен средствима закупца.

Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Р.б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Преносна премија неживот	8.621.472	7.650.989	112,68
2.	Резервисања за настале пријављене штете	3.651.843	3.152.523	115,84
3.	Резервисања за настале непријављене штете	2.316.271	2.220.498	104,31
4.	Резервисања за директне трошкове обраде штета	68.197	52.138	130,80
5.	Резервисања за индиректне трошкове обраде штета	298.406	268.651	111,08
6.	Укупно	14.956.189	13.344.798	112,08

У 2008. год. дошло је до раста фактурисане премије за 8,76 % или за КМ 1.433.494, што је довело до повећања резерви за преносне премије за КМ 970.483.

Резервисања за настале пријављене штете су већа у односу на претходну годину за 15,84 %

Комисија за резервацију штета на крају 2008. год. извршила је попис и процјену 742 резервације за настале пријављене, а неликвидиране штете у вриједности КМ 3.651.843, од чега штете у спору чине:

Р.б.	Врста осигурања	Број штета у спору	Износ резервације штета у спору	Просјечни износ штета у спору
1.	Незгода	5	8.700	1.740
2.	Остале штете на имовини	2	63.500	31.750
3.	Аутоодговорност	166	2.060.673	12.414
4.	Укупно	173	2.132.873	12.329

Процена износа резервација за настале непријављене штете утврђена је у складу са чланом 7. Правилника о формирању и начину образовања резервација за штете број: 001-447/08 од 28.01.2008. год. у износу КМ 2.316.271.

Комисија је извршила резервацију директних трошкова обраде штета у износу КМ 68.197 и индиректних трошкова обраде штета у износу КМ 298.406.

Ђ. ПОСЛОВНА ПАСИВА

У односу на исти период 2007 године пословна пасива показује раст за 1,75 %.

Ванбилансна пасива износи КМ 6.393.077 и мања је у односу на претходну годину за 0,71 %.

БИЛАНС УСПЈЕХА (неживот) на дан 31.12.2008. год. показује слиједеће стање:

ОПИС	Износ 31.12.2008	Структ. %	Износ 31.12.2007	Структ. %	У КМ
					Индекс 2/4
1	2	3	4	5	6
А. Пословни приходи и расходи					
1. Приходи од премије осигурања	16.818.262	87	15.324.132	87	109,75
2. Накнаде штета из осигурања	7.090.248	27	7.477.851	43	94,81
3. Измјене осталих техничких резерви	548.472	2	89.771	2	610,96
4. Трошкови поврата премија	871.755	3	3.101.905	18	28,10
5. Трошкови пословања	7.497.580	29	5.869.495	34	127,73
6. Остали технички приходи	849.639	4	644.897	4	131,74
7. Остали технички расходи	2.626.833	10	122.959	1	2.136,34
8. Бруто технички резултат без реосигурања	-966.987	/	-513.411	/	188,34
9. Цедирано реосигурање	313.103	1	97.439	1	321,33
10. Технички резултат	-1.280.090	/	-610.850	/	209,55
Б. Нетехнички биланс					
11. Финансијски приходи и расходи и добици и губици од реализације инвестиција	-2.415.540	/	442.729	/	/
12. Финансијски приходи	111.348	1	485.560	3	22,93
13. Финансијски расходи	2.535.213	10	43.838	/	5.783,14
14. Добит на основу продаје сталне имовине	27.525	/	1.760	/	1.563,92
15. Губитак по основу продаје сталне имовине	19.200	/	753	/	2.549,80
16. Резултат редовне активности	-3.695.630	/	-168.121	/	2.198,19
17. Остали нетехнички приходи	1.603.363	8	639.071	4	250,88
18. Остали нетехнички расходи	4.665.018	18	423.201	3	1.102,31
19. Бруто добитак	0	/	47.749	100	/
20. Бруто губитак	-6.757.285	/	0	/	/
21. Текући и одложени порез на добит	0	/	0	0	/
22. Нето добитак	0	/	47.749	100	/
23. Нето губитак	-6.757.285	/	/	/	/
В. Укупни приходи	19.410.138	100	17.593.844	100	110,32
Г. Укупни расходи	26.167.423	100	17.546.095	100	149,13

А. Пословни приходи и расходи

А 1. Приходи од премије осигурања у укупним приходима учествују са 87 %, и већи су у односу на претходну годину за 9,75 %.

Приходе од премије осигурања чине:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Бруто фактурисана премија	17.788.745	16.355.251	108,76
2.	Преносна премија 01.01.	7.650.989	6.706.721	114,07
3.	Преносна премија 31.12.	8.621.472	7.650.989	112,68
4.	Промјене преносне премије (2-3)	-970.483	-1.031.119	94,11
5.	Бруто приход од премије осигурања (1-4)	16.818.262	15.324.133	109,75

Бруто фактурисана премија је имала раст у 2008 години за 8,76 % у односу на 2007 годину.
Промјене преносне премије у односу на претходну годину биле су мање за 5,89 %.
Укупан бруто приход од премије осигурања у односу на претходну годину показује раст за 9,75 %.

У току године закључено је 102.938 уговора о осигурању (полиса), од чега се на осигурање од одговорности за моторна возила односи 56.491 полиса или 54,87 % у вриједности КМ 13.401.600, што чини 75,33 % укупно фактурисане премије. Просјечна фактурисана премија по овом основу износи КМ 237,23.

Закључено је 46.447 уговора о осигурању (полиса) или 45,13 % по основу осталих имовинских осигурања у вриједности КМ 4.387.145 или 24,67 % укупно фактурисане премије осигурања.

Просјечна фактурисана премија по основу осталих имовинских осигурања износи КМ 94,45.

Према Правилнику о максималним стопама режијског додатка, бруто фактурисана премија се дијели на:

-техничку премију (69 % на обавезна осигурања и 62,50% на остала имовинска осигурања) КМ 11.989.070,

-превентиву 1 % на све врсте осигурања КМ 177.887,

-режијски додаток (30 % на обавезна осигурања и 36,50% на остала имовинска осигурања) КМ 5.621.788.

Техничка премија служи за исплату насталих штетних догађаја, док средства превентиве служе за спречавање настанка штетних догађаја. Техничка премија и превентива чине функционалну премију.

Режијски додаток служи за покриће трошкова спровођења осигурања који су настали закључивањем премије.

А 2. Накнаде штета из осигурања КМ 7.090.248 чине 27 % укупних расхода и мање су у односу на претходну годину за 5,19 %, а чине их:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Ликвидиране штете из осигурања	6.101.156	6.147.707	99,24
2.	Резервисане штете 01.01.	5.693.809	4.626.971	123,05
3.	Резервисане штете 31.12.	6.334.716	5.693.809	111,25
4.	Промјене у резервама за неисплаћене штете (3-2)	640.907	1.066.839	60,07
5.	Бруто расходи из исплате штета	348.185	263.305	132,23
6.	Укупно накнаде штета из осигурања (1+4+5)	7.090.248	7.477.851	94,81

Ликвидиране штете КМ 6.101.156 прате прошлогодишњи ниво, мање су у односу на претходну годину за 0,76 %.

У току 2008 године пријављено је 4.126 случајева настанка штета, што је 34,96 % више у односу на претходну годину.

У почетном стању на резервама за штете било је евидентирано 829 захтјева што је 6,23 % мање у односу на 2007. год.

Укупан број пријављених и резервисаних штета у 2008. год. износи 4.955, што је 25,72 % више у односу на 2007.г.

Од укупног броја пријављених штета у 2008 години рјешено је 3.657 одштетних захтјева или 73,80 %, што је слабија ажурност у односу на претходну годину за 6,59 %.

Број одбијених захтјева за исплату штета из разлога неоснованости захтјева за исплату штете износи 562.

У фактурисаној премији ликвидираних штета учествују са 34,29 %, а у техничкој премији са 50,88 %.

Ликвидиране штете из основа осигурања од одговорности за моторна возила КМ 4.156.717 у укупно ликвидираним штетама КМ 6.101.154, учествују са 68,13 %, из основа незгоде са 15,37 %, ауто каска са 9,57 %, осталих штета на имовини са 4,24 %, пожар са 2,01 % и остале врсте са 0,68 %.

Просјечна ликвидирана штета из основа осигурања од одговорности за моторна возила износи КМ 3.217.

Просјечна ликвидирана штета из основа осигурања ауто каска износи КМ 1.909, незгоде КМ 819, осталих штета на имовини КМ 321 итд.

Промјене у резервама за штете су мање за 39,93 % у односу на 2007. год. Ово из разлога што је у 2007. год. био повећан износ резервисања, ради примјене новог правилника о техничким резервама и правилника о резервацији насталих непријављених штета.

Бруто расходи из исплате штета КМ 348.185 се односе на директне трошкове извиђаја, обраде, процјене и исплате штета КМ 58.445 и индиректне трошкове извиђаја, обраде, процјене и исплате штета, укључујући и плате директно запослених на овим пословима КМ 289.185.

Ови трошкови су дефинисани чланом 3. Правилника о техничким резервама који се примјењује од 01.01.2007 године.

А 3. Измјене осталих техничких резерви су позитивне и износе КМ 89.771, а чине их:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Резерве за колебање штета	-14.402	- 12.474	115,45
2.	Укидање резервисања за масовне и катастрофалне штете	0	+ 411.573	/
3.	Обрачунати допринос за превентиву	-177.887	- 163.552	108,76
4.	Ватрогасни допринос	-6.393	- 5.638	113,39
5.	Накнада за противградну заштиту	-16.113	- 15.812	101,90
6.	Допринос и трошкови рада Заштитног фонда РС	-178.302	- 124.326	143,41
7.	Трошкови рада Агенције за осигурање РС	-155.375	0	/
8.	Укупно измјене осталих техничких резерви	-548.472	+ 89.771	/

Резерве за колебање штета су 15,45 % веће у односу на 2007. год., а прописане су чланом 20. Правилника о техничким резервама који се примјењује од 01.01.2007 године.

Према овом акту више не постоји обавеза формирања резерви за масовне и катастрофалне штете, јер по МРС се не може вршити резерва за непознате настале случајеве.

Обрачунати допринос за превентиву је већи за 8,76 % у односу на 2007 годину због раста фактурисне премије.

Резерве за ватрогасни допринос и противградну заштиту показују раст за 4,92 %.

Допринос заштитном фонду РС се односи на за покривање штетних догађаја које су узроковала неосигурана и непозната возила на територији РС. Ова издвајања су већа у односу на претходну годину зато што су у 2008. год. на овој позицији исказани и трошкови рада Заштитног фонда РС који су у претходној години теретили трошкове спровођења осигурања.

Трошкови рада Агенције за осигурање РС су у претходној години исказани као трошкови спровођења осигурања. Накнаде за рад Агенције за осигурање РС у 2008 год. износе КМ 155.375 и веће су у односу на 2007. год. за 57,49 %, када су износиле КМ 98.655.

Трошкови поврата премија износе КМ 871.755 и мањи су у односу на претходну годину за 56,20 %.

Ово је резултат сталног настојања Агенције за осигурање РС да уреди тржиште осигурања у Републици Српској. Ради нелојалне конкуренције, да Друштво не би изгубило постојећи портфељ, прилагођавало се условима тржишта, уз сагласност органа управе.

Укупни попусти у фактурисаној премији по основу обавезних осигурања – аутоодговорност учествују са 6,50 %.

А 5. Трошкови пословања су већи за 27,73 % у односу на 2007 годину.

Након разграничења ови трошкови износе:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Провизије заступника правна и физичка лица	1.074.827	689.058	155,98
2.	Остали трошкови прибаве	2.189.247	1.315.956	166,36
3.	Остали трошкови спровођења осигурања	4.233.506	3.861.481	109,63
4.	Укупно	7.497.580	5.869.495	127,73

Повећање трошкова је узроковано мањим разграничењем у односу на претходну годину. У претходној години је на разграничења књижено КМ 992.559, а у 2008. год. КМ 315.400.

Стварни трошкови прије разграничења, без трошкова обраде и процјене штета износе КМ 7.812.981 и већи су у односу на претходну годину за 13,85 %. У 2007. год. стварни трошкови су износили КМ 6.862.054.

До повећања трошкова је дошло због раста цијена свих роба и услуга, као и због повећања плата запослених од новембра 2008. год.

Стварни трошкови провизија заступника су порасли за 15,11 %, јер је растао обим премије.

Остали трошкови прибаве прије разграничења су порасли за 21,18 %, а остали стварни трошкови спровођења осигурања су порасли за 9,63 %.

Преглед трошкова пословања дат је у прилогу Извјештаја Табела број: 3

А 6. Остали технички приходи КМ 849.639 су већи у односу на претходну годину за 31,74 % а чине их:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Приходи од регреса	328.695	299.521	109,74
2.	Приходи од закупнина	331.724	312.329	106,20
3.	Приходи од издатих зелених карата	146.372	0	/
4.	Приходи од услуга процјене и исплате штета	42.848	33.047	129,65
5.	Укупно	849.639	644.897	131,74

Приходи од регреса су већи за 9,74 %. У циљу ефикаснијег и ажурнијег рјешавања одштетних захтјева, Друштво је у случајевима који су били спорни, када је наша одговорност за насталу штету, а кривња осигураника, извршило исплату штете оштећеном, а судским или вансудским споразумом са осигураником склопило уговор о враћању дуга Друштву, обично у ратама, ради висине износа и платежне способности осигураника.

Приходи од закупнина су већи за 6,20 % у односу на прошлогодишњи ниво. Објекти који се издају у закуп су класификовани као инвестиционе некретнине. Дио ових прихода се остварује и издавањем у закуп послових простора наслијеђених од „Сарајевоосигурања“.

Приходи од зелених карата у претходним годинама су исказивани као премијска врста при аутоодговорности. С обзиром да се ради о наплати само цијене обрасца КМ 4,00, измјењен је начин евидентирања ових прихода.

Друштво је склопило споразум са ДДОР-ом из Новог Сада о међусобним услужним процјенама и исплатама штета, те су приходи по овом основу порасли за 29,65 %.

А 7. Остали технички расходи износе КМ 2.626.833 и већи су у односу на 2007. год. за КМ 2.503.874. Ове расходе чини отписана премија на терет расхода пословања.

А 8. Бруто технички резултат без реосигурања је негативан и износи КМ 966.987, што је последица високог износа отписа потраживања по основу премије.

А 9.Цедирано реосигурање износи КМ 313.103, а чине га:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Реосигурање зелене карте Биро зелене карте БиХ	223.424	164.731	135,62
2.	Трошкови рада Бироа ЗК БиХ	50.562	0	/
3.	Депозитна премија „Дунав Ре“	39.117	19.558	200,00
4.	Укупно (1+2+3)	313.103	184.289	169,89
5.	Преносна премија по основу реосигурања зелене карте	0	86.850	/
6.	Укупно цедирано реосигурање (4-6)	313.103	97.439	321,33

А 10.Технички резултат је негативан и износи КМ 1.280.090.

Б. Нетехнички биланс

Б 11.Финансијски приходи и расходи и добици и губици од реализације инвестиција, су негативни и износе КМ 2.415.540.

Ово је последица високог отписа ненаплативих потраживања по основу пласмана и камата из ранијих година

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Финансијски приходи	111.348	485.560	22,93
2.	Финансијски расходи	2.535.213	43.838	5.783,14
3.	Добит по основу продаје сталне имовине	27.525	1.760	1.563,92
4.	Губитак по основу продаје сталне имовине	19.200	753	2.549,80
5.	Укупно приходи (1+3)	138.873	487.320	28,49
6.	Укупно расходи (2+4)	2.554.413	44.591	5.728,76
7.	Свега (5-6)	-2.415.540	442.729	/

Б 16. Резултат редовне активности је негативан и износи КМ 3.695.630.

Б 17. Остали нетехнички приходи износе КМ 1.603.363 и већи су за 150,88 % у односу на 2007 годину, што је посљедица процјене тржишне фер вриједности инвестиционих некретнина од стране овлашћеног процјенивача.

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Наплаћена потраживања из ранијих година	154.518	180.174	85,76
2.	Приходи од процјене фер вриједности инвестиц. некретнина	1.201.754	0	/
3.	Приходи од самњења обавеза и други непоменути приходи	247.091	458.897	53,84
4.	Укупно	1.603.363	639.071	250,88

Б 18. Остали нетехнички расходи износе КМ 4.665.018 и већи су 11 пута у односу на 2007 годину. Ово је посљедица отписа потраживања од повезаних лица у износу КМ 2.119.649, као и других непоменутих расхода.

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2008	Стање 31.12.2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Губици по основу расходовања основних средстава	4.868	6.138	79,30
2.	Отписи потраживања од повезаних лица и осталих потраж.	3.191.633	50.618	/
3.	Периодични технички прегледи за осигуранике „Јахорина аута“	602.012	/	/
4.	Периодични технички прегледи за осигуранике други добављачи	205.862	/	/
5.	Расходи из ранијих година	71.211	70.934	100,39
6.	Судске таксе и сл.	66.117	63.266	104,50
7.	Хуманитарне помоћи за лијечење, културу, спорт и сл.	259.502	85.473	303,60
8.	Накнада предратних штета „Сарајевоосигурања“ - судске	184.286	67.875	271,50
9.	Остали непоменути расходи	84.395	78.896	106,96
10.	Укупно	4.665.018	423.201	1.102,31

Б 20. Бруто губитак износи КМ 6.757.285. Узрок овоме су напријед споменути високи износи исправки вриједности потраживања по основу премије, пласмана, од повезаних лица и из основа осталих потраживања, у циљу чишћења биланса, након стицања већинског власника у поступку докапитализације.

Б 21. У пореском билансу је исказан порески губитак у износу КМ 1.450.635, те Друштво није формирало обавезу за порез на добит по завршном рачуну за 2008. год.

II - А . ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ

$$1. \text{Тренутна ликвидност} = \frac{\text{готовински еквиваленти и готовина } 402.718}{\text{краткорочне обавезе } 1.341.258} = 0,30$$

$$2. \text{Текућа ликвидност} = \frac{\text{краткорочна потраживања и пласмани } 3.285.063}{\text{краткорочне обавезе } 1.341.258} = 2,45$$

$$\text{3. Општа ликвидност} = \frac{\text{текућа имовина } 3.704.008}{\text{обавезе } 1.354.347} = 2,73$$

Параметри тренутне ликвидности нису задовољавајући, док параметри текуће и опште ликвидности испуњавају услове за измирење обавеза Друштва.

II - Б . ПОКАЗАТЕЉИ ФИЗИЧКОГ ОБИМА

Број планираних и закључених осигурања показује следећи преглед:

Р. б.	В. о.	ОПИС	2008		2007		Индекс	
			план	остварење	план	остварење	4/3	6/5
1		2	3	4	5	6	7	8
1	01	Колективно осигурање радника	69.250	58.831	53.700	80.424	84,95	149,77
2	01	Аутонезгода	147.475	161.156	138.500	144.133	109,28	104,07
3	01	Незгода остало	201.575	253.126	208.282	190.169	125,57	91,30
4	01	Осигурање путника у јавном превозу	722.536	235.572	707.250	795.437	32,60	112,47
5	02	ПЗО	1.945	2.663	1.185	1.801	136,92	151,98
6	02	ДЗО	2.209	1.097	2.640	1.734	49,66	65,68
7	03	Ауто каско	1.095	1.290	1.030	986	117,81	95,73
8	07	Карго домаћи и међународни	151	40	164	62	26,49	37,80
9	08 09	Цивил	1.900	1.930	1.682	1.600	101,58	95,12
10	08 09	Индустрија	380	314	342	332	82,63	97,08
11	09	Усјеви и плодови	635	441	592	553	69,45	93,41
12	09	Животиње	6.085	14.062	71	3.724	231,09	/
13	10	Аутоодговорност	46.500	51.341	44.220	45.725	110,41	103,40
14	10	Гранично осигурање	7.133	5.150	6.960	6.891	72,70	99,01
15	11	Одговорност-летјелице	5	6	8	4	120,00	50,00
16	13	Одговорност	151	113	53	119	74,83	224,53
17	14	Осигурање кредита	8	6	10	0	75,00	0,00

Број закључених осигурања показује раст у односу на план у слиједећим гранама: аутоодговорност, ауто каско, цивил, одговорност-летјелице, животиње, незгода остала осигурања, ауто незгода, путничко здравствено осигурање.

Пад у односу на план показују слиједеће гране: незгода колективно осигурање радника, осигурање путника у јавном превозу, допунско здравствено осигурање, карго, индустрија, усјеви и плодови, гранично осигурање, одговорност, осигурање кредита.

Број закључених осигурања у односу на претходну годину биљежи раст у гранама: ауто незгода, незгода остало, цивил, животиње, аутокаска, аутоодговорност, одговорност-летјелице, осигурање кредита, и путничко здравствено осигурање.

Пад у односу на претходну годину показују слиједеће гране: незгода колективно осигурање радника, осигурање путника у јавном превозу, допунско здравствено осигурање, карго домаћи и међународни, индустрија, усјеви и плодови, гранично осигурање, одговорност.

II – Ц ФАКТУРИСАНА ПРЕМИЈА

Фактурисана премија у 2008. год. износи КМ 17.788.745 и већа је у односу на претходну годину за 8,76 %, што представља 100 % испуњење планираног нивоа.

У структури фактурисане премије обавезна осигурања учествују са 75,34 %, а необавезна са 24,66 %.

Највеће учешће у структури фактурисане премије има аутоодговорност са 74,04 %, гранично осигурање 0,70 %, (врста осигурања 10) са 75,34 %, затим незгода (врста осигурања 01) са 8,32 %, осигурање имовине од пожара и природних сила (врста осигурања 08) са 5,29 %, ауто каска (врста осигурања 03) са 6,05 %, осигурање од осталих штета на имовини (врста осигурања 09) са 3,35 % итд.

Преглед фактурисане премије налази се у прилогу Извјештаја Табела бр.1.

II - Д НАПЛАЋЕНА ПРЕМИЈА

Наплаћена премија у 2008. години износи КМ 17.513.311 и већа је у односу на претходну годину за 7,45 %, а у односу на план је већа за 5,08 %.

Износ наплаћене премије прати фактурисану премију.

Наплаћена фактурисана премија из 2008. год. износи КМ 16.408.195.

Наплаћена премија из 2006 и 2007 године износи КМ 837.951, а из 2005 и ранијих година износи КМ 267.165.

Ово показује да наплаћена премија из текуће године у укупно наплаћеној премији учествује са 93,69 %, а по основу потраживања из ранијих година са 6,31 %. Треба напоменути да се сва наплата није одвијала у готовини, јер је дио премије компензиран са осигураницима за робе, услуге и сл.

Наплата премије аутоодговорности се вршила готовински и она износи КМ 13.254.221, с тим да је извршен истовремено поврат премије осигураницима по основу попушта на премију у износу КМ 871.755.

II – Е БРОЈ НАСТАЛИХ ПРИЈАВЉЕНИХ ОСИГУРАНИХ СЛУЧАЈЕВА – ИСПЛАТА ШТЕТА

У току 2008 године пријављено је 4.126 случајева настанка штета, што је 34,96 % више у односу на претходну годину.

У почетном стању на резервама за штете било је евидентирано 829 захтјева што је 6,23 % мање у односу на 2007. год.

Укупан број пријављених и резервисаних штета у 2008. год. износи 4.955, што је 25,72 % више у односу на 2007.г.

Од укупног броја пријављених штета у 2008 години рјешено је 3.657 одштетних захтјева или 73,80 %, што је слабија ажурност у односу на претходну годину за 6,59 %.

Број одбијених захтјева за исплату штета из разлога неоснованости захтјева за исплату штете износи 562.

У фактурисаној премији ликвидираних штета учествују са 34,29 %, а у техничкој премији са 50,88 %.

Ликвидиране штете из основа осигурања од одговорности за моторна возила износи КМ 4.156.717 и у укупно ликвидираним штетама КМ 6.101.154, учествују са 68,13 %. Штете из основа незгоде учествују са 15,37 %, ауто каска са 9,57 %, осталих штета на имовини са 4,24 %, пожар са 2,01 % и остале врсте са 0,68 %.

Просјечна ликвидирана штета из основа осигурања од одговорности за моторна возила износи КМ 3.217.

Просјечна ликвидирана штета из основа осигурања ауто каска износи КМ 1.909, незгоде КМ 819, осталих штета на имовини КМ 321 итд.

У току 2008. године исплаћено је 3.655 одштетних захтјева у износу КМ 6.117.597.

Просјечна исплаћена штета из основа осигурања од одговорности за моторна возила износи КМ 3.224, незгоде КМ 825, ауто каска КМ 1.909, осталих штета на имовини КМ 321, пожара КМ 2.630, здравственог осигурања КМ 505 и кредита 913.

Треба напоменути да је Друштво чинило изузетне напоре везано за ажурност у исплати штета, тако да су на дан 31.12.2008. год. остале двије неисплаћене штете КМ 8.605. За једну штету није плаћена премија, а друга није доспјела за плаћање.

Структура ликвидираних штета је следећа:

Р.б.	В.о.	ОПИС	Износ	Стр. %
1	01	Незгода	938.235	15,38
2	02	Здравствено осигурање	24.245	0,40
3	03	Ауто каско	584.060	9,57
4	07	Роба у превозу	11.817	0,19
5	08	Имовина од пожара	122.783	2,01
6	09	Остале штете на имовини	258.733	4,24
7	10	Одговорност за моторна возила	4.156.718	68,13
8	13	Грађанска одговорност	4.563	0,07
9		Укупно	6.101.154	100,00

Преглед ликвидираних и исплаћених штета налази се у прилогу Извјештаја Табела бр.2.

III ПОКАЗАТЕЉИ ЕФИКАСНОСТИ ПОСЛОВАЊА

III - А УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПРОДУКТИВНОСТИ

ОПИС	2008	2007	Индекс 2/3
1	2	3	4
Фактурисана премија	17.788.745	16.355.251	108,76
Наплаћена премија	17.513.311	16.299.636	107,45
Број запослених на бази часова рада	142	133	106,77
Продуктивност на бази фактурисане премије	125.273	122.972	101,87
Продуктивност на бази наплаћене премије	123.333	122.554	100,64
Број осигураних возила	56.491	45.725	123,55
Продуктивност по раднику	398	344	115,70
Број осигураника-колективна незгода	58.831	80.424	73,15
Продуктивност по раднику	414	605	68,43
Број закључених осигурања - цивил	1.930	1.600	120,63
Продуктивност по раднику	13,59	12,03	112,97
Број закључених осигурања индустрије	314	332	94,58
Продуктивност по раднику	2,21	2,49	88,76
Број закључених осигурања ауто каско	1.290	986	130,83
Продуктивност по раднику	9,08	7,41	122,54

Из презентованих показатеља закључује се да је продуктивност расла по свим параметрима, изузев колективне незгоде и индустрије. Ово је посљедица пропадања великих индустријских система и отпуштања вишка радника. И ако је дошло до раста продуктивности то се није одразило и на финансијски резултат у 2008 години.

III - Б ЕКОНОМИЧНОСТ

Р.Б.	Структура стварних трошкова	2008	Стр. %	2007	Стр. %	Индекс 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1	Провизије	1.077.568	13,79	936.039	13,64	115,12
2	Остали трошкови прибаве	2.501.907	32,02	2.064.534	30,09	121,19
3	Остали трошкови спровођења осигурања	4.233.506	54,19	3.861.481	56,27	109,63
4	УКУПНО	7.812.981	100	6.862.054	100	113,86

Р.Б.	Структура трошкова у билансу успјеха након разграничења трошкова прибаве	2008	Стр. %	2007	Стр. %	Индекс 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1	Провизије	1.074.827	14,34	692.058	11,79	155,31
2	Остали трошкови прибаве	2.189.247	29,20	1.315.956	22,42	166,36
3	Остали трошкови спровођења осигурања	4.233.506	56,46	3.861.481	65,79	109,63
4	УКУПНО	7.497.580	100	5.869.495	100	127,74

С обзиром да је Друштво извршило разграничење трошкова прибаве, даје се структура трошкова прије и након разграничења.

У првој табели је видљиво да су стварни трошкови у 2008 години порасли за 13,86 % више у односу на 2007 годину.

Након извршеног разграничења трошкова прибаве, у поређењу са претходном годином, видљиво је да су трошкови спровођења осигурања имали раст за 27,74 %.

Р.Б.	Учешће стварних трошкова у фактурисаној премији	2008	2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1	Провизије	6,06 %	5,72 %	105,94
2	Остали трошкови прибаве	14,06 %	12,62 %	111,41
3	Остали трошкови спровођења осигурања	23,80 %	23,61 %	100,80
4	УКУПНО	43,92 %	41,95 %	104,70

Из напријед презентованих показатеља видљиво је да је у 2008 години учешће стварних трошкова у фактурисаној премији било 43,92 %, што показује раст у односу на 2007 годину за 4,70 %.

Р.Б.	Учешће трошкова у фактурисаној премији након разграничења трошкова прибаве	2008	2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1	Провизије	6,04 %	4,23 %	142,79
2	Остали трошкови прибаве	12,31 %	8,05 %	152,92
3	Остали трошкови спровођења осигурања	23,80 %	23,61 %	100,80
4	УКУПНО	42,15 %	35,89 %	117,44

Ова табела показује да је након извршеног разграничења трошкова прибаве, учешће трошкова спровођења осигурања 42,15 %, што је више у односу на 2007 годину за 17,44 %.

Дозвољени режијски додаток износи КМ 5.621.788, а остварени стварни трошкови спровођења осигурања износе КМ 7.812.981, што значи да је више утрошено КМ 2.191.193 или 12,32 % од дозвољеног режијског додатка, који према актима износи 31,60 % од фактурисане премије.

Ако посматрамо учешће трошкова у фактурисаној премији након разграничења трошкова прибаве, тада имамо трошкове КМ 7.497.580, што је више од дозвољеног КМ 5.621.788, за КМ 1.875.792 или 10,55 %.

Раст трошкова је одраз општег раста цијена роба и услуга на тржишту, док цијене наших услуга – тарифа премије нису имале тренд раста, него снижавања цијена.

III - Ц РЕНТАБИЛНОСТ

Р.Б.	О П И С	2008	2007	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1	Исплаћене штете + трошкови обраде	6.465.782	6.440.871	100,39
2	Трошкови спровођења осигурања	7.497.580	5.869.495	127,74
3	Наплаћена премија	17.513.311	16.299.636	107,45
4	Рентабилност	79,73	75,53	

Показатељи рентабилности су нешто лошији у односу на претходну годину.

IV – ТЕХНИЧКЕ ОСНОВЕ ОСИГУРАЊА

Мјеродавни технички резултат, као однос мјеродавних штета КМ 6.758.505 и мјеродавне техничке премије КМ 11.329.013, на нивоу Друштва износи 59,66 %, што је задовољавајуће.

На дан 31.12.2008. год. техничке резерве износе:

Р.б.	ОПИС	Износ
1.	Резерве за штете	6.334.716
2.	Резерве за преносне премије	8.621.472
3.	Резерве за колебање штета	26.876
4.	УКУПНО	14.983.064

V – СТАЊЕ КАПИТАЛА И ГАРАНТНОГ ФОНДА

Друштво је саставило прописане Извјештаје о висини капитала и гарантном фонду Друштва, као и Извјештаје о маргини солвентности, посебно за неживотна, а посебно за животна осигурања.

Извјештај о висини капитала и гарантном фонду за послове неживотних осигурања показује следеће податке:

Р.б.	О П И С	Износ
1.	Основни капитал	5.882.022
2.	Додатни капитал	1.000.000
3.	Гарантни фонд (1+2)	6.882.022
4.	Одбитне ставке	681.500
5.	Капитал – неживот (3-4)	6.200.522
6.	Маргина солвентности	3.201.974
7.	Више капитала (5-6)	2.998.548
8.	1/3 маргине солвентности (6:3)	1.067.325
9.	Најнижи износ гарантног фонда чл. 53 закона	5.000.000
10.	Више гарантног фонда (3-9)	1.882.022

Извјештај о маргини солвентности за послове неживотних осигурања показује следеће податке:

Р.б.	О П И С	Износ
1.	Маргина солвентности по премији	*3.201.974
2.	Маргина солвентности по штетама	1.414.478
3.	Гарантни фонд 1/3 маргине солвентности по премији	1.067.325
4.	Гарантни фонд чл. 53 Закона	5.000.000
5.	Гарантни фонд* (већи износ од р.б. 3 или 4)	5.000.000

Извјештај о висини капитала и гарантном фонду за послове животних осигурања показује стање капитала у износу КМ 3.000.000.

Извјештај о маргини солвентности за послове животних осигурања показује стање гарантног фонда у износу КМ 3.000.000.

Друштво у 2008 години није обављало послове животних осигурања.

VI – ПРОМЈЕНЕ У РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ИСКАЗИМА

При састављању рачуноводствених извјештаја поштовани су законски прописи.

Рачуноводствени извјештаји су састављени у складу са Законом о рачуноводству и ревизији, Међународним рачуноводственим стандардима и актима пословне политике Друштва.

У 2008 години Друштво је примјењивало рачуноводствене политике „Јахорина осигурања“ АД Пале, број: 001-1741/07 од 18.04.2007. год. и Одлуку о допунама рачуноводствених политика бр.:001-825/08 од 21.02.2008. год. у складу са новим законским прописима и МРС.

При састављању финансијских извјештаја поштовали смо начела:

- сталности (периодичност и правовременост извјештаја)
- досљедности (одабрана правила процјењивања се досљедно примјењују у складу са рачуноводственим политикама)
- начело опрезности
- начело узрочности
- начело појединачног процјењивања имовине и обавеза
- начело идентитета биланса

VII - ПРИЈЕДЛОЗИ ПРИОРИТЕТНИХ ПОДРУЧЈА ДЈЕЛОВАЊА МЕНАЏМЕНТА У 2009. ГОДИНИ

VII – A ЈАЧАЊЕ ОСНОВНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ (ДЈЕЛАТНОСТ ОСИГУРАЊА)

1. Одржати постојећи портфељ и настојати повећати тржишно учешће у складу са планским задацима ,
2. Квалитет рада на свим нивоима подићи на највиши степен,
3. Наставити тенденцију смањења трошкова спровођења осигурања,
4. Попусте према осигураницима елиминисати или свести на најмању мјеру,
5. Побољшати ликвидност Друштва,
6. Настојати повећати учешће имовинских осигурања у укупној реализацији премије,
7. Разрадити пословну стратегију за наредни период,
8. Започети са пословима животних осигурања,
9. Појачати маркетиншки наступ на тржишту осигурања РС и Брчко Дистрикта БиХ ,
10. Извршити едукацију кадрова из области преузимања животних осигурања и информатике,
11. Обезбједити дозволу за рад у Ф БиХ,
12. Користити искуства новог власника Wim GmbH Беч, партнера WIENER STADTISCHE Vienna Insurance Group, у свим областима рада, а посебно прибаве осигурања, понуде нових производа осигурања, као и проналажења сигурног партнера за покриће вишка ризика, квалитетног реосигуравача.

VII – Б ПОСЛОВНО ФИНАНСИЈСКА КОНСОЛИДАЦИЈА, УНУТРАШЊА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

1. Јачати профитну оријентацију кроз максимизирање прихода и рационализацију расхода.
2. Унутрашња реорганизација
 - Јачање пословних функција на нивоу Дирекције Друштва (финансијска, рачуноводствена, информатичка, правна, контролна) са циљем контроле кретања токова новца, као и поузданости и ажурности рачуноводственог информационог система примјеном новог софтвера и његова инплементација у свим секторима пословања.
Све ово се чини у функцији квалитетнијег извјештавања како менаџмента, тако и власника и вањских корисника, ради квалитетније подршке доношењу пословних одлука у наредном периоду.
 - Свођење броја и структуре запослених на оптимални ниво.

Премија осигурања на дан 31.12.2008. године

Врсте осигурања	Број осигурања (полиса)	Обрачуната премија	Техничка премија	Превентива	Режијски додатак
1	2	3	4	5	6
Осигурање незгоде	40.717	1.594.098,67	996.311,67	15.940,99	581.846,01
Здравствено осигурање	1.953	121.043,65	75.652,28	1.210,44	44.180,93
Осигурање возила која се крећу по копну, осим шинских возила	1.290	1.076.578,26	672.861,41	10.765,78	392.951,06
Осигурање возила која се крећу по шинама	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Осигурање ваздухоплова	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Осигурање пловила	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Осигурање робе у превозу	40	37.546,13	23.466,33	375,46	13.704,34
Осигурање имовине од пожара и природних сила	1.766	941.093,37	588.183,36	9.410,93	343.499,08
Осигурање од осталих штета на имовини	556	595.680,17	372.300,11	5.956,80	217.423,26
Осигурање од одговорности за моторна возила	56.491	13.401.600,32	9.247.104,22	134.016,00	4.020.480,10
Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове	6	1.083,00	676,88	10,83	395,30
Осигурање од опште грађанске одговорности за бродове	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Осигурање од опште грађанске одговорности	113	19.853,35	12.408,34	198,53	7.246,47
Осигурање кредита	6	168,18	105,11	1,68	61,39
осигурање гаранција	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Осигурање од различитих финансијских губитака	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Осигурање трошкова правне заштите	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Осигурање помоћи	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно неживотна осигурања	102.938	17.788.745,10	11.989.069,71	177.887,45	5.621.787,94
Животно осигурање					
Ренте					
Додатна осигурања уз осигурање живота					
Друге врсте животних осигурања					
Укупна животна осигурања	0	0	0		
УКУПНА ПРЕМИЈА	102.938	17.788.745,10	11.989.069,71	177.887,45	5.621.787,94

Табела број 3

ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА - Управа, Прибава и Штете 31.12.2008 (АОП - 215 и дио АОП 207)

Врста трошка	Трошкови управе	Трошкови прибаве прије разграничења	Трошкови прибаве који се разграничавају	Трошкови прибаве након разграничења	Трошкови обраде и процјене штета	УКУПНО
1. Трошкови амортизације	541.815,71	0,00	0,00	0,00	0,00	541.815,71
-нематеријална улагања	86.522,41	0,00	0,00	0,00	0,00	86.522,41
-некретн. које сл. за обављ. дјелосигурања	58.052,08	0,00	0,00	0,00	0,00	58.052,08
-опреме	362.364,84	0,00	0,00	0,00	0,00	362.364,84
-алата и инвентара	30.121,15	0,00	0,00	0,00	0,00	30.121,15
-осталих сталних матер. средстава	4.755,23	0,00	0,00	0,00	0,00	4.755,23
2. Трошкови материјала горива и енергије	297.506,68	128.054,10	27.626,16	100.427,94	11.140,72	409.075,34
-канцеларијски материјал	54.797,95	27.384,54	5.914,33	21.470,21	2.247,35	78.515,51
-остали материјал	41.182,89	10.357,40	3.771,89	6.585,51	384,59	48.152,99
-електрична енергија	44.256,61	47.310,64	4.975,51	42.335,13	0,00	86.591,74
-огрев и централно гријање	58.677,17	6.026,33	1.256,40	4.769,93	0,00	63.447,10
-гориво и мазиво	98.592,06	36.975,19	11.708,03	25.267,16	8.508,78	132.368,00
3. Трошкови производних услуга	392.438,54	719.546,62	160.956,89	558.589,73	4.908,94	955.937,21
-превоз	36.420,18	4.440,19	2.127,33	2.312,86	0,00	38.733,04
-поштанске услуге	30.861,17	7.462,06	955,82	6.506,24	500,45	37.867,86
-телекомуникационе услуге	71.409,26	35.001,67	4.899,77	30.101,90	1.312,55	102.823,71
-трошкови текућег одржавања	103.542,96	33.769,43	9.663,19	24.106,24	1.317,65	128.966,85
-трошкови закупнина - правна лица	1.379,00	309.141,15	33.311,89	275.829,26	0,00	277.208,26
-трошкови закупнина - физичка лица	1.200,00	265.617,32	98.772,91	166.844,41	0,00	168.044,41
-комуналне услуге	22.462,49	15.200,05	-836,37	16.036,42	0,00	38.498,91
-комунална такса и грађевинско земљиште	29.997,16	12.006,40	2.374,85	9.631,55	0,00	39.628,71
-остале услуге	95.166,32	36.908,35	9.687,50	27.220,85	1.778,29	124.165,46
4. Трошкови провизија заступника	0,00	1.077.567,64	2.740,87	1.074.826,77	0,00	1.074.826,77
-провизије заступника-правна лица	0,00	147.797,69	-69.064,08	216.861,77	0,00	216.861,77
-провизије заступника-физичка лица	0,00	729.821,66	51.606,15	678.215,51	0,00	678.215,51
-провизија уговарача наплате премије	0,00	199.948,29	20.198,80	179.749,49	0,00	179.749,49
5. Трошкови рекламе и пропаганде	383.195,08	0,00	0,00	0,00	0,00	383.195,08
6. Трошкови репрезентације	158.306,33	25.491,14	8.674,06	16.817,08	0,00	175.123,41
7. Трошкови премије осигурања	40.371,55	0,00	0,00	0,00	0,00	40.371,55
8. Трошкови пореза и доприноса	42.050,66	0,00	-302,62	302,62	0,00	42.353,28
-порез на имовину	7.213,42	0,00	-302,62	302,62	0,00	7.516,04
-остали порези и доприноси	32.935,84	0,00	0,00	0,00	0,00	32.935,84
-водни допринос	1.901,40	0,00	0,00	0,00	0,00	1.901,40
9. Трошкови платног промета	32.083,97	3.533,04	-1.530,90	5.063,94	1.635,91	38.783,82
10. Трошкови непроизводних услуга	387.250,54	73.506,03	7.799,80	65.706,23	11.533,73	464.490,50
-превоз радника на посао	5.905,87	16.677,56	3.183,39	13.494,17	2.283,50	21.683,54
-дневнице за службени пут	77.694,65	26.827,22	10.828,72	15.998,50	6.240,46	99.933,61
-пrenoиште и исхрана на службеном путу	45.583,90	814,80	-269,95	1.084,75	300,32	46.968,97

-накнада за привремене и повремене послове	68.984,72	29.186,45	-5.942,36	35.128,81	2.709,45	106.822,98
-накнада за актуарске послове	40.019,64	0,00	0,00	0,00	0,00	40.019,64
-накнада за адвокатске услуге	25.868,32	0,00	0,00	0,00	0,00	25.868,32
-стипендије	49.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49.500,00
-отпремнине	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
-накнаде трошкова чланова УО, НО и Скупштине	68.666,45	0,00	0,00	0,00	0,00	68.666,45
-остале накнаде	5.026,99	0,00	0,00	0,00	0,00	5.026,99
11. Остали нематеријални трошкови	297.455,49	34.690,63	-91.064,28	125.754,91	2.541,47	425.751,87
-трошкови стручне литературе и штампа	18.182,80	1.222,21	527,18	695,03	1.277,69	20.155,52
-трошкови семинара, школарина и студија	52.383,93	3.773,81	-500,45	4.274,26	0,00	56.658,19
-функционални расходи	80.145,00	0,00	-96.778,04	96.778,04	0,00	176.923,04
-остали нематеријални трошкови	146.743,76	29.694,61	5.687,03	24.007,58	1.263,78	172.015,12
12. Трошкови зарада и накнада	1.661.031,41	1.517.085,61	200.500,52	1.316.585,09	257.979,62	3.235.596,12
-бруто плате запослених	1.538.780,90	1.329.243,82	187.264,52	1.141.979,30	224.691,02	2.905.451,22
-остала лична примања запослених	122.250,51	187.841,79	13.236,00	174.605,79	33.288,60	330.144,90
СВЕГА	4.233.505,96	3.579.474,81	315.400,50	3.264.074,31	289.740,39	7.787.320,66